

COMUNICAT SOBRE EL LLIURAMENT A LA “COMISSIÓ PUJOL” DE DOCUMENTACIÓ VINCULADA A CONTRACTACIÓ PÚBLICA

Que l'accés a la informació, a la dada original, autèntica, contextualitzada és la clau de volta en qualsevol cas d'estudi, anàlisi i cerca de proves en la investigació de possibles casos de corrupció és un fet que no se li escapa a ningú. Que per tal de fer possible aquest accés, cal que existeixi una labor professional prèvia, tampoc. Però que aquesta labor fa més de vint anys que s'està duent a terme, amb més o menys recursos, per part del cos d'arxivers de l'administració autonòmica catalana, sembla que al mateix govern de la Generalitat de Catalunya no li queda massa clar en llegir la nota de premsa que va fer-se pública el dia 28 de gener del 2015 i de la qual se'n van fer ressò diversos mitjans de comunicació.

Davant la concurrència elevada de peticions de consulta de documentació vinculada a contractes públics que la Comissió d'investigació sobre el frau i l'evasió fiscals i les pràctiques de corrupció del Parlament de Catalunya està fent arribant a la Generalitat en un curt període de temps, la Generalitat justifica l'endarreriment del lliurament d'aquella documentació dels anys vuitanta, de la qual no existeix informació “recapitulativa en registres manuals o informàtics”. Lluny d'oferir la imatge d'una administració transparent, amb voluntat de col·laborar i facilitar l'accés a la informació, ha transmès a la ciutadania un missatge que ratlla la incompetència. D'on podia treure pit exhibint el sistema d'Arxius Centrals Administratius (i no la fugissera al·lusió a la documentació que “es troba centralitzada en arxius de paper”) com la garantia del correcte tractament i conservació dels expedients, ha creat una imatge d'apocalipsi documental que no es correspon amb la realitat. Ha presentat un escenari amb arxius administratius equiparables a caòtics magatzems de paper als quals un voluntariós govern estudiarà enviar "personal especialista" contractat expressament, per tal de no bloquejar el funcionament ordinari de l'Administració.

Des de l'AAC-GD volem recordar que ja es disposa de personal especialista, els tècnics d'arxiu (si bé, certament, caldria ampliar-ne el nombre), i que existeix la xarxa d'Arxius Centrals Administratius, on s'aplica el Sistema General de Gestió de la Documentació Administrativa regulat pel Decret 76/1996 del Departament de Cultura. De fet, des d'inicis de la dècada dels noranta, mitjançant el SGGDA, els arxivers i gestors de documents s'han encarregat de classificar, ordenar, arxivar, descriure, avaluar i, si així es determina en aplicació de la legislació, eliminar la documentació pública catalana aplicant els principis i criteris arxivístics i de gestió documental que, aprofitem per tornar-ho a recordar, també s'apliquen als documents electrònics des de l'inici de llur tramitació.

Així, els contractes dels anys vuitanta no es troben il·localitzables en magatzems que calgui “regirar” (lamentable expressió reflectida per algun mitjà), ja que els arxius centrals –i això és un mèrit que la Generalitat no hauria de dubtar en atribuir-se– no tenen res a veure amb la famosa escena final d’Indiana Jones i l’Arca perduda. La traçabilitat de la contractació administrativa està assegurada a partir del seu codi de classificació, el G0647, com tothom sabria si el Portal de Transparència incorporés, juntament amb datasets i infografies, els nombrosos catàlegs de documentació administrativa existents elaborats pels arxius. Per sort, l’article 6.1 d) de la Llei de transparència obliga a estructurar la informació pública en aquests portals seguint els quadres de classificació corporatius, de manera que, tot i que només una part de la informació se sotmeti a publicitat activa, la ciutadania podrà ràpidament copsar on es troba i com es pot localitzar la resta.

En resum, els expedients demanats per la Comissió s’estan facilitant pel canal de préstec ordinari –cap perill de col·lapse, per tant– gràcies a la tasca sorda i constant que, durant dècades, s’ha dut a terme mitjançant la implementació del sistema general de gestió documental de la Generalitat. Altra cosa és que degut al grau de detall de la informació que es demana, un cop localitzats els expedients sol·licitats, calgui analitzar-los minuciosament per retrobar la dada concreta objecte d’investigació així com consultar sèries documentals relacionades i digitalitzar els documents corresponents. És, en tot cas, millor praxi servir la informació precisa, tot i que es trigui una mica més, que no pas inundar amb dades massives als membres de la Comissió.

Tant de bo, episodis com aquest facin més evident encara la vinculació entre la lluita anticorrupció i el perill, ben actual, de seguir infradotant la sòlida i eficient estructura arxivística catalana. Més encara, a l’únic país del món el Parlament del qual s’ha adherit institucionalment a la Declaració Universal dels Arxius de la UNESCO, que els considera fonament de la transparència i la rendició de comptes.

Barcelona, 2 de febrer de 2015